

Q. F. F. Q. S.
IN ACADEMIA FRIDERICIANA
CELEBERRIMI AUTORIS

De
RATIONE STATUS
Dissertationem V. & VI.

De
**REVELATIONE ARCANO-
RUM ET DE EXPLORA-
TORIBUS,**

Cum adjuncta Qvæstione

An Sutor possit esse Philosophus?

Publicè ventilabunt

Die X. Augusti M DC XCIII. horis matutinis ab 8. ad 12.

CHRISTIANUS THOMASIUS,
Jctus & Prof. Publ.

& Respondens

JACOBUS CONRADUS Seeßl
Lindaviensis.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS CHRISTOPHORI SALFELDII, REGIMINIS ELECT.
BRAND. TYPOGR.

IN ACADEMIA THEOLOGICA

CELEBRATA

RATIONE STATIS

Dissertationem V. & VI.

REVELATIONE ARCANO-

RUM ET DE EXPLORA-

TORIBUS

Ab auctore Johanne P. Philosopho

CHRISTIANUS THOMAS

J. C. & P. P. P.

JACOBI G. BRADUS

THE CHRISTOPHORI SALERII, RABENBURGER
BRAND. TYCOG.

Qværo III.

An Sutor possit esse Philosophus?

Videtur.

§. I.

Ariæ Variorum hodie lites

sunt de scriptis Jacobi Bœhmii & ipso autore, & solet in istis disputationibus sæpe oppugnari, & Boehmius & ejus scripta, eò, quod sutor fuerit Bœhmus. Cum enim quidam Bœhmi asseclæ eum ex amore Philosophum Teutonici appellare soleant, & verò adversariis ejus maximè contradictorium esse videatur, sutorem esse Philosophum, notum est, quod ab his ferè uno ore rursus appellari soleat sutor Philosophus, & per ironiam ejus Philosophia, Philosophia sutoria.

§ II.

Jam uti istam litem meam non facio, ita liceat jam ex libertate Academica, vel abstrahendo à Bœhmio, qværare, an talis sit repugnantia inter Philosophum & sutorem, ut non possint combinari in uno tertio? Neque enim hoc multum nocebit adversariis Bœhmii, cum, etsi sutor possit esse Philosophus, non tamen propterea omnis sutor sit statim Philosophus, & mille possint illis subesse rationes, ex quibus sibi victoriam in ista controversia promittere possint, etsi sutorum in genere causam his thesibus paululum egerimus.

§. III.

Id quidem constat, si statum hodiernarum Academiarum consideres, & divisionem eruditorum in quatuor facultates, non

A 2

habere

habere spem futores, ut aut Baccalarei aut Magistri Philosophiæ possint evadere. Neque enim solemus talia prædicata aptare talibus subjectis, quia præsisterentur Academiae & facultates Philosophicæ, atque sacrosanctis statutis communibus adversi quid committerent, si sutoribus summos in Philosophia honores tribuerent, qui tamen neque depositi esse solent, neque albo Academico inscripti, neque Latinam linguam callent, & ita non possunt lectiones Dominorum Professorum frequentare, aut dictata eorum excipere, multò minus Chriam in tentamine promotionis elaborare. Sed jam non quarimus de titulis honorum sed de re ipsa. Uti enim multi sunt Philosophi titulares, qui Philosophiam nesciunt, ita possunt esse multi Philosophi, veri titulis Academicis destituti.

§. IV.

Præterea olim Philosophia totam sapientiam denotabat, olim quatuor facultates artium & scientiarum ignorabat mundus, olim lingua peregrina non faciebat Philosophum, sed Græci Græcè, Latini Latinè philosophabantur; Olim celeberrimi ex Philosophis non involvere intendebant Philosophiam suam terminis abstractissimis & obscurissimis, sed ita aliqui ex iis philosophabantur, ut & futores eam possent intelligere; Olim ridebatur, qui peculiarem vocationem & privilegium requirebat, ut quis sapientiæ daret operam, aut qui putaret, peccare sutorum contra vocationem à Deo ipsi datam, ut sutoriam exerceat, si artem suam exercendo, cogitationibus sanioribus simul operam dare allaboraret. Et tamen olim, credo, erat res Philosophiæ, etsi neque Socrates, neque Plato, neque Aristoteles titulis Academicis fulgerent.

§. V.

Est vulgatus Canon Metaphysicæ Scholastico-Aristotelicæ: Ab actu ad potentiam valere illationem. Igitur responsionem meam ad quæstionem propositam non melius puto, probare poterò, quàm si exemplum afferam hominis, qui & egregius Philosophus fuerit, & bonus artifex in arte sutoria. Sicit eum Diogenes Laërtius in vitis Philosophorum lib. II. p. m. 87. Simon Atheniensis Coriarius. Quoties ad ejus officinam perrexisset Socrates, at-

que

que differeret, omnia quae meminisse poterat notabat. Unde & ipsius Dialogos
σολοιχῆς appellant, quod inter ejusmodi opifices sint habiti. Sunt autem nu-
mero triginta tres, qui uno ibidem Codice comprehenduntur: De Diis,
de bono, de honesto, quid sit pulcrum & honestum, de justo duo, de vir-
tute quod doceri non possit, de fortitudine sive virilitate tres, de lege,
de popularitate, de honore, de poesi, de bona valetudine, de amore, de
Philosophia, de scientia, de Musica, quid sit pulcrum, de disciplina, de
differendo, de judicio, de eo quod est, de numero, de diligentia, de ope-
rando, de avaro, de jactantia, de honesto. Alii autem de consulendo, de
ratione sive aptitudine, de maleficientia. Fertur hic primus omnium So-
craticos sermones differuisse. Cum autem Pericles polliceretur, si ad se
veniret, cuncta illi se necessaria exhibiturum. libertatem inquit, vendere,
consilii non fuerit. Fateor me maximè attonitum fuisse, cum pri-
ma Laertii verba legerem: Simon Atheniensis Coriarius. Obvenie-
bant enim mihi statim uno momento omnes illae rationes, o-
mnia illa dictoria, quae tot Viri magnâ autoritate & potentiâ
præditi, futuri Boehmio objecerunt, ut tacitè in mente exclama-
rem: Quid coriarius inter Philosophos? Volui græcum Laertii tex-
tum consulere, (cum in mea Bibliotheca Latinum Codicem
saltem habeam,) utrum fortè in Græco aliud vocabulum extet
quod coriarium non significaret, sed cum is non statim ad ma-
nus fuerit, suppono rectè se habere versionem illam, quâ utor,
Ergo sutor fuit Philosophus.

§. VI.

Fuit & Philosophus egregius. Nam primus omnium Socrati-
cos sermones differuit, ut Diogenes noster ait. Fuit Socrates fa-
tentibus ferè omnibus, Philosophorum summus. Summi Philo-
sophi doctrinam ita capere, ut eam sibi convenientem iterum
exhibere valeamus, indicium excellentis ingenii est. Magnifici-
mus Platonem, maximi eum fecerunt Patres primitivæ Eccle-
siæ. At quid aliud sunt ejus libri, quàm doctrina Socratis dia-
logis exposita? Si sutoris nostri dialogos habuissent Patres, for-
tè magis adhuc eum existimassent, quàm Platonem. Certè eo
honore non fuisset indignus, quia si primus Socraticos Sermo-
nes differuit, ergo ante Platonem. Et fortè, uti videtur, simpli-

A 3

ci inge-

ci ingenio & sincero fuisse; magis puram ac limpidam Socratis doctrinam exhibuit atque Plato. Ajunt enim, Socratem, cum Platonis Lysidem audisset recitari, proh Dii immortales! dixisse, quàm multa de me mentitur adolescens, referente eodem Laertio lib. 3. de vitis Philosophorum.

§. VII.

Ulterius quæ scripsit tutor noster, ad universam Philosophiam pertinent, taliaque sunt, aut certè de talibus materiis, de quibus vix celeberrimis hodiernorum Philosophorum constat. Ad primam philosophiam pertinent dialogi *de Philosophia*, *de scientia*, *de disciplina*, *de diligentia*, *de eo quod est*, ad Oratoriam fortè *de differendo* & *de numero* (nisi ille ad Logicam, hic ad Arithmeticam referendus est, quod jam, cum Codex Græcus deficiat, definire non possumus,) ad poëtin dialogus *peculiaris*, ad Theologiam seu Metaphysicam dialogus de Diis, ad Physicam *de bona valetudine*, ad Philosophiam activam dialogi plurimi, quos inter maximè doleo dialogos de amore & de pulero interiisse, tanquam de rebus & cognitu difficilibus & utilissimis. Quod verò virtus doceri non possit, videtur quidem primâ fronte paradoxum esse, sed facile defendi potest, si is sit sensus: vel vulgarem doctrinam virtutis per definitiones & divisiones &c. non reddere virtuosum, sed posse etiam ejus rei scientiam inesse vitiosissimo, vel: appetitum & sensum virtutis non posse ullâ doctrinâ dari hominibus. Quia autem Socrates morum doctrinam maximè populariter & perspicuè tradidit, & verò Simon noster nullam præsumptionem contra se habet, quod altiori proponendi modo ac subtiliori fuerit usus, imo potius majori popularitate eum ista proposuisse vero fit simile, quod dialogos illos, teste Laertio, tanquam inter opifices habitos conscripserit, inde iterum ex hoc capite etiam præferrem Philosophiam tutoris hujus Philosophiæ Socraticæ à Platone traditæ, subtilioris sæpè & obscurioris quam vel Philosophia Socratica, vel etiã veræ eruditionis scopus (utilitas & felicitas generis humani) postulabat aut admittebat. Est enim sapientia vera ita apta nata, ut perspicua sit & humano generi communis, unde necesse est eam etiam ab ingeniis opificum intelligi posse.

posse. Unde multo magis libros hos sutoris deploro, quam si omnes libri Aristotelis interiissent. Idque credo, fieri posse pace philosophorum Aristotelicorum. Loquor enim de meo gustu. De gustibus verò non est disputandum.

§. IIX.

Et illud ad præcellentiam hujus sutoris Philosophi pertinet, quod usus fuerit methodo verâ atque legitimâ perveniendi ad sapientiam. *Quyties*, ait Laertius, *ad ejus officinam perrexisset Socrates atque differeret, omnia quæ meminisse poterat, notabat.* Notum est, Socratem non scamna posuisse auditoribus, non certam horam ipsis dedisse, non textum iis aut autorem explicuisse, non dictasse, ut ex parte sequentes Philosophi Græci faciebant, & nos hodiè facere consuevimus, sed ibat per plateas & loca publica immiscens se congregationibus hominum frequentioribus, vel etiam in officinis opificum, in quibus confabulandi causâ homines conveniebant, se fistebat, & ibi pro re natâ, ex discursibus quibuscunque obviis occasionem sumebat præcepta moralia docendi in media confabulatione. Igitur dum sutor noster dicitur notasse ea, quæ Socrates apud eum differuit, non putandum est, quod discursum Socratis calamo ex ejus ore exceperit, sed cum Socrates in ipsius officina, ipso laborante & calcæos aptante, cum aliis collocutus esset, solus postea discursum Socratis repetens in mente & notabat sibi, & ita, quod ajunt, in succum & sanguinem convertebat Philosophiam Socratéam. Atque hac methodo si uterentur Juvenes hodierni, næ brevi tempore experiri possent, quantum illæ ruminaciones & adnotationes profint. At vero istam methodum à Juvenibus postulare non possumus docentes, nisi & ipsi perspicuè atque populariter doceamus.

§. IX.

Frustrâ verò inculcatur Philosophia atque docetur, nisi in ipsa vita exemplo quoque tuo te probes esse Philosophum. Probavit & noster. Atque eò pertinet, quod *cum ei Pericles polliceretur,*

retur, si ad se veniret, cuncta illi se necessaria exhibiturum, libertatem,
inquit, vendere consilii non fuerit. Voluit verosimiliter Pericles ser-
vicio Simonis uti, at servire nescit animus Philosophi. Ne-
mini nisi virtuti servit, & omnibus virtuosis actiones suas spon-
tè accommodat, fugit imperium potentum atque divitum, &
contemnit. Si necessitate coactus serviat, corpus servit, animus
liber est. At libertas hæc in spontanea servitute conservari ne-
quit. Non habebatur Pericles pro vitioso homine, potens erat
& autoritate conspicuus apud Athenienses, uno verbo, secun-
dum modum loquendi hodiernum, erat magnus Politicus. Sed
uti plerumque magni Politici non magni sunt Ethici, ita & Pe-
riclem ad hanc classem pertinuisse, vel ex discursu ejus, quem
cum Alcibiade habuit de definitione Legis, apud Xenophontem in
memorabilibus Socratis lib. 1. junctis iis, quæ de ipso subinde me-
morat Thucydides, verosimile est. Philosophus autem verus
Ethicam, hoc est, sui ipsius cognitionem & emendationem, facit
normam Politicæ, quærendarum videlicet opum & autoritatis.

§. X.

Igitur verosimile est, futorem non solum posse esse Phi-
losophum, sed & excellentem atque perspicuum, & methodi-
cum Philosophum, Philosophiam suam exemplo exprimentem
esse posse. Quod si verum est, uti videtur, verum quoque
erit, in posterum oppugnatores Bæhmii benè facturos esse, si in
Disputatione illa argumentum aut scomma de Philosophia fu-
toriâ omittant, atque de aliis firmioribus, quæ nunquam iis,
qui veritatem tuentur, deesse poterunt, circumspeciant. Nam
istud quidem Appellis: *Ne futor ultra crepidam* parum ad rhom-
bum facit. Non, quod aliàs pictoribus & Poetis quidlibet au-
dendi semper fuerit potestas æqua, sed quod apophthegmata
pariter ut similia, non sint extendenda ultra tertium. Nos verò
ad futorem nostrum reversi, tacitè cogitemus, quia Philo-

sopho clamare non convenit: **VIVAT PHILO-**

SOPHIA SUTORIA!

TANTUM.

00 A 6336

ULB Halle 3
002 928 728

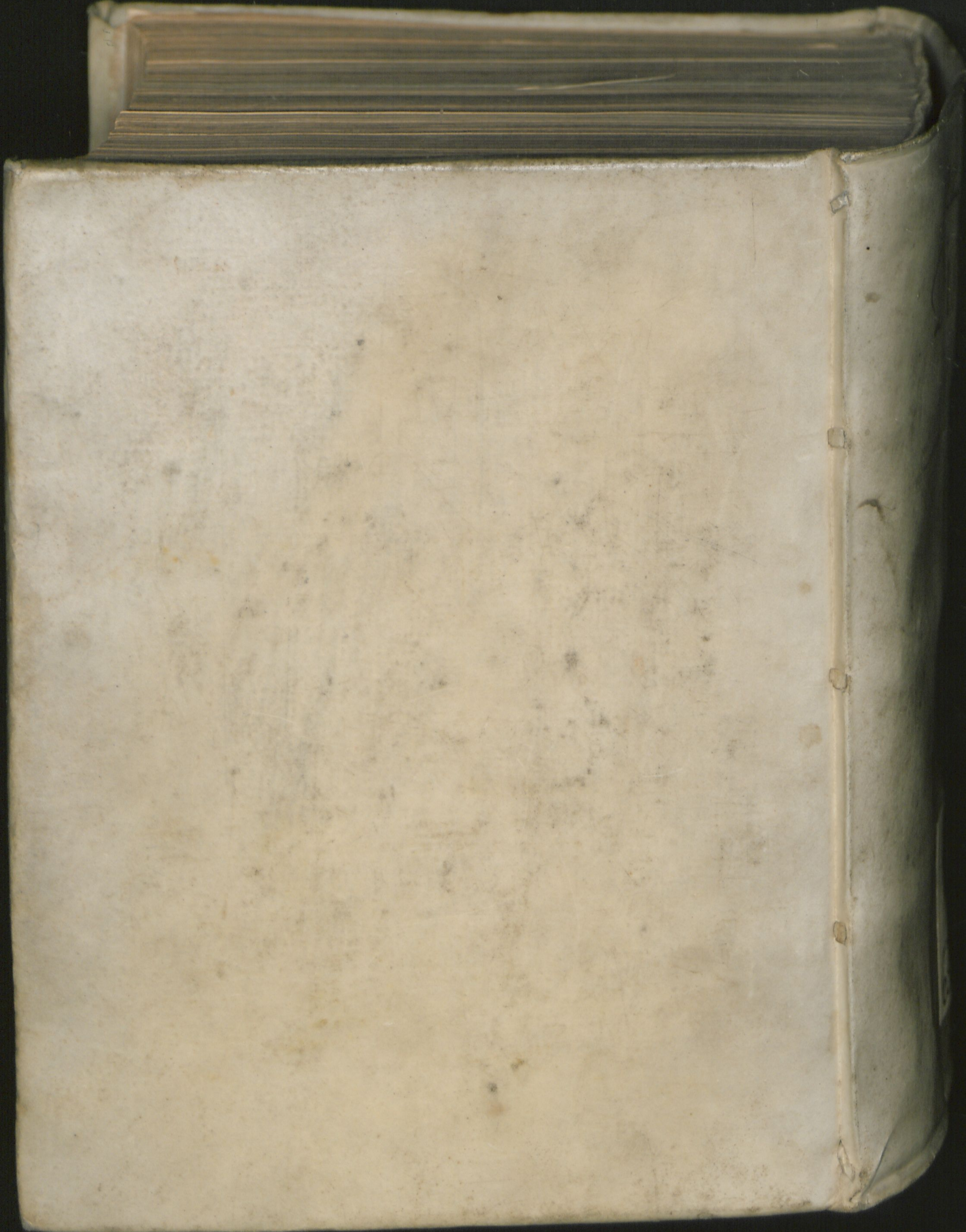

56.

VD 17

Petro ✓

L. F. F. L. S.
IN ACADEMIA FRIDERICIANA
CELEBERRIMI AUTORIS

De
RATIONE STATUS
Dissertationem V. & VI.

De
**REVELATIONE ARCANO-
RUM ET DE EXPLORA-
TORIBUS,**

Cum adjuncta Qvæstione
An Sutor possit esse Philosophus?

Publicè ventilabunt

Die X. Augusti M DC XCIII. horis matutinis ab 8. ad 12.

CHRISTIANUS THOMASIUS,
Jctus & Prof. Publ.

& Respondens
JACOBUS CONRADUS Reeb!
Lindaviensis.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS CHRISTOPHORI SALFELDII, REGIMINIS ELECT.
BRAND. TYPOGR.

